

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Toernooiveld, Schiedam

Opsteller: M. J. A. van der Neut

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Toernooiveld, Schiedam
Opsteller	M. J. A. van der Neut
Datum	26-01-2018
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20180118v01
Aantal pagina's	33
Opdrachtgever	Gemeente Schiedam
Contactpersoon	R. Landman
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Neut, van der, M.J.A. 2018. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Toernooiveld, Schiedam. Rapportkenmerk ER20180118v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming	7
2.2 Verordening ruimte	9
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	12
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4 Planning	12
4 Onderzoekresultaten beschermde gebieden.....	13
4.1 Wet natuurbescherming	13
4.2 Verordening ruimte	13
5 Onderzoekresultaten beschermde soorten.....	15
5.1 Algemeen.....	15
5.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	16
5.3 Soorten Habitatrichtlijn	18
5.4 Nationaal beschermde soorten.....	20
6 Conclusies & Aanbevelingen.....	23
6.1 Beschermde gebieden	23
6.2 Beschermde soorten	23
6.3 Aanbevelingen.....	24
7 Geraadpleegde bronnen	29
7.1 Literatuur.....	29
7.2 Internet.....	29
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	31

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van de Gemeente Schiedam heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Toernooiveld te Schiedam. De aanleiding is dat op het bestaande speelveld twee woontorens zullen worden gebouwd (zie verder Hoofdstuk 3). Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande aanpassingen van het bestemmingsplan zullen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samen gevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten

wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden; per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreffen soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs verwacht van men kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

1 www.rvo.nl

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 hectare of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 *Verordening ruimte*

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige beschermde op provinciaal niveau gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied van deze natuurtoets betreft het Toernooiveld, gelegen tussen de Vlaardingerdijk, Pieter Loopuytstraat, Veeartsweg en Arnoldus Daalmeijerstraat in het westelijk deel van de Gemeente Schiedam, Provincie Zuid-Holland (zie Afbeelding 1).

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven.

3.2 *Beschrijving*

Het plangebied betreft een braakliggend terrein (zie Afbeelding 2) met een drietal bomen (1 eik, 2 onbekend) van ongeveer 6 meter hoog en een stamomtrek van 10 centimeter. De vegetatie op het terrein wordt maaiend kort gehouden en bestaat voornamelijk uit smalle weegbree, madeliefje en diverse grassoorten. In het noorden van het plangebied ligt een kleine woonwijk bestaande uit eengezinswoningen. Het plangebied grenst ten zuiden aan de Vlaardingerdijk (een doorgaande weg) en ten westen en oosten bevinden zich twee flatgebouwen. Bebouwing en open water zijn beide afwezig in het gebied. Zie bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

Afbeelding 2: Het plangebied gezien vanaf de Pieter Loopuytstraat in zuidoostelijke richting. Fotograaf: M. van der Neut, Ecoresult B.V.

3.3 *Voorgenomen ontwikkelingen*

De voorgenomen ontwikkeling betreft de bouw van twee winkels, een sportruimte en twee woontorens van maximaal 50 meter hoog met daarin 149 appartementen. De exacte ontwikkelingen omtrent ontsluitingsverbetering zijn op dit moment nog onbekend. Voor dit geheel dient het bestemmingsplan te worden gewijzigd.

3.4 *Planning*

De bouw van de twee woontorens staat gepland in september 2018. De verwachte oplevering zal plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2020.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

De Oude Maas vormt het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op een afstand van ca. 5,5 km³ van het plangebied (zie Afbeelding 3). Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied niet in gevaar brengen. Het effect van de geplande nieuwbouw op de hoeveelheid stikstofdepositie is schetsmatig berekend met behulp van Aeries Calculator⁴. Op basis van deze berekening heeft de nieuwbouw een verwaarloosbaar effect op stikstof-gevoelige natuurdoeltypen in Natura 2000-gebieden. Negatief effect (door geluid, trilling of verlichting) op bovengenoemd gebied valt uit te sluiten op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de activiteiten (nieuwbouw van appartementen) die hier zullen plaatsvinden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De wet wordt niet overtreden.

4.2 *Verordening ruimte*

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

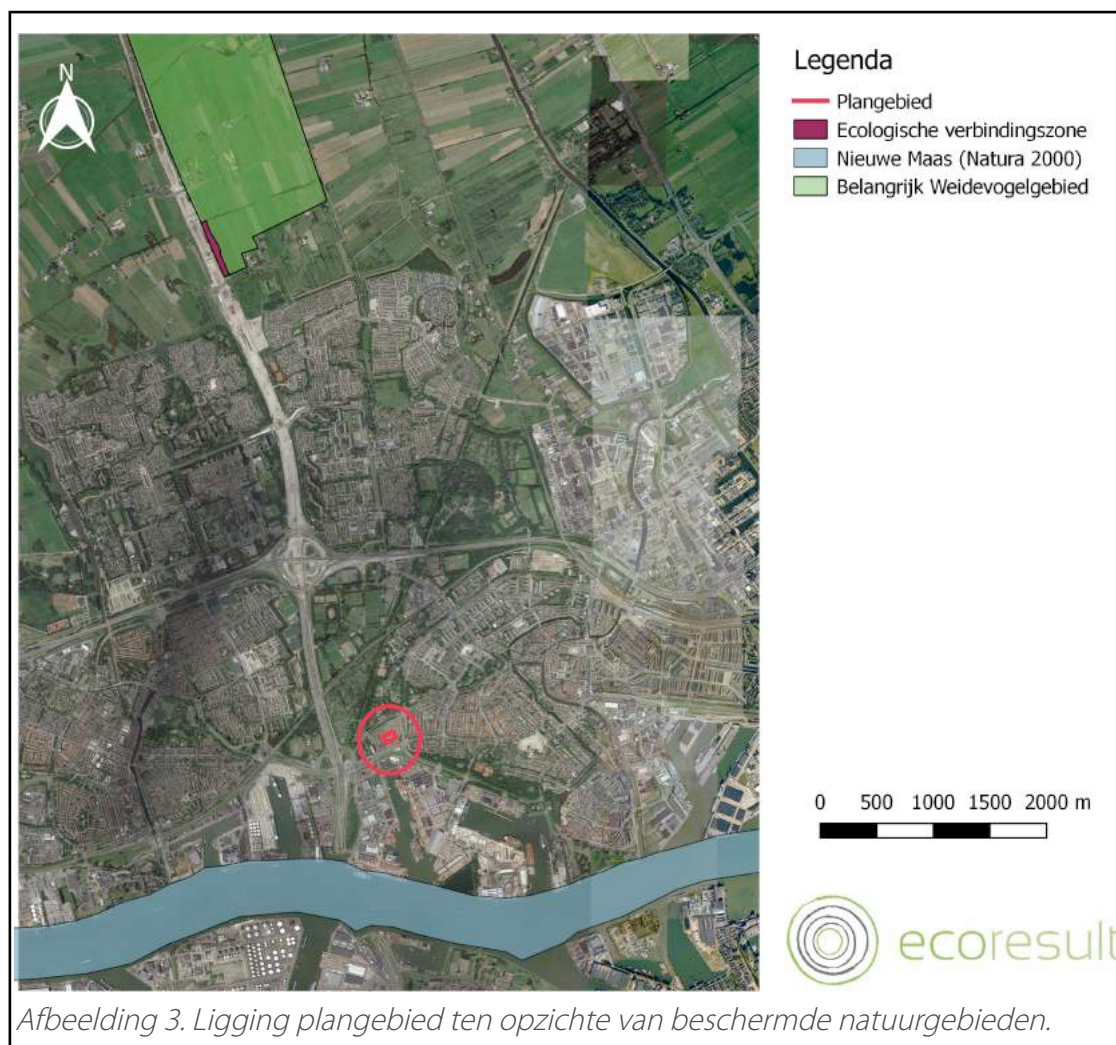
Het meest dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebied ligt op ca. 1,2 km ten zuiden van het plangebied³ en betreft de rivier de Nieuwe Maas (zie Afbeelding 3). De afstand tot de meest dichtstbijzijnde ecologische verbindingszone bedraagt ongeveer 4,3 km en betreft de strook langs het Veenweidepad. Op basis van de afstand van de Nieuwe Maas en de verbindingszone tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van negatieve impact op de wezenlijke waarden en kenmerken van de bovengenoemde gebieden. Aanvullend (veld)onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

³ <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

⁴ <https://calculator.aeries.nl/calculator/?locale=nl#rt:sid1=0&theme=n>

4.2.2 Belangrijk weidevogelgebied

Het meest dichtstbijzijnde Belangrijk weidevogelgebied betreft polder de Noord Kethel en ligt op ca. 4,3 km ten noorden van het plangebied³ (zie Afbeelding 3). Op basis van de afstand van dit gebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van een negatieve impact op dit weidevogelgebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 18-01-2018 door M.J.A. van der Neut en B. Verhoeven, ecologisch deskundigen⁵ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)⁶ is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. De tabellen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar.

Voor zover bekend zijn andere bronnen met relevante informatie afwezig. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

⁵ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

⁶ <http://app.quickscanhulp.nl/>

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Buizerd	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Gierzwaluw	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Grote gele kwikstaart	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Havik	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Huismus	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Kerkuil	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Ooievaar	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Ransuil	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Roek	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Slechtvalk	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Sperwer	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Wespendief	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0-1km
Oehoe	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	1-5km
Steenuil	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	1-5km
Zwarte wouw	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	1-5km

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd op 16-01-2017

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is vanwege het ontbreken van bebouwing ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Potentieel geschikte verblijfplaatsen en functioneel leefgebied zijn tijdens het verkennend veldonderzoek alleen voor huismus aangetroffen in de woonwijk ten noorden van het plangebied. Het type schuin dak met dakpannen is in het algemeen zeer geschikt als nestplaats voor de huismus. Zij nestelen graag onder de eerste rij dakpannen. Ook aan de kopse gevels hebben de huismus vaak gelegenheid om via kieren tussen de gevel en de dakpannen onder de dakpannen te komen. Functioneel leefgebied voor huismussen is aanwezig in de voor- en achtertuinen van deze woningen in de vorm van hagen, (sier)bomen en klimop. Voor gierzwaluwen is deze woonwijk ongeschikt door de afwezigheid van geschikte ruimtes aan de kopse gevels. De dakranden van deze gevels zijn met cement afgedicht of sluiten goed aan op de gevel waardoor openingen afwezig zijn. Openingen zijn tevens afwezig in de dakvlakken wegens goed aansluitende dakpannen en schoorsteenoverkappingen.

Afbeelding 4. Functioneel leefgebied en mogelijke nestplaatsen voor huismussen in de Simon Rijnbendestraat ten noorden van het plangebied.

Boombewonende vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats worden niet verwacht in het plangebied. De bomen rondom en in het plangebied zijn te klein en staan tevens op een te open en te onrustige plek met teveel menselijke activiteit om aantrekkelijk te zijn voor roofvogels of uilen.

5.2.2.2 *Vogels met niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt als voortplantingsplaats voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (zoals spreeuw en koolmees) wegens het ontbreken van gebouwen, hopen en andere typische (vegetatie)structuren.

5.2.2.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is ongeschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (struik- en boombroeders) wegens het ontbreken van struiken en andere vegetatiestructuren. Verscheidene algemene vogelsoorten zijn waargenomen in en om het plangebied tijdens het veldbezoek, zoals kauw, kokmeeuw en merel. Nestgelegenheid is voor deze vogels binnen het plangebied dus echter afwezig.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.2.3.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

Aanwezigheid van huismus en gierzwaluw valt, door de afwezigheid van bebouwing in het plangebied, uit te sluiten. Op basis hiervan is aanvullend onderzoek naar huismus en gierzwaluw niet

nodig. De woonwijk ten noorden van het plangebied is echter wel potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor huismus. Huismus is een soort die gebonden is aan bebouwing en gewend is aan menselijke bedrijvigheid. De geplande ontwikkelingen in het plangebied hebben daarom en gezien de tussenliggende afstand geen nadelige invloed op de potentieel voorkomende huismusnesten in deze woonwijk.

5.2.3.2 *Vogels met niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt als voortplantingsplaats voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten. Voor deze soorten worden geen nadelige effecten als gevolg van de werkzaamheden verwacht en ook niet indien zij in de omgeving van het plangebied broeden. De tussenliggende afstand is in deze stadse context hiervoor te groot.

5.2.3.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is met het huidige beheer ongeschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Voor deze soorten worden geen nadelige effecten als gevolg van de werkzaamheden verwacht en ook niet indien zij in de omgeving van het plangebied broeden. De tussenliggende afstand is in deze stadse context hiervoor te groot.

5.3 *Soorten Habitatrichtlijn*

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten-Libellen	0-1km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	0-1km
Laatvlieger	Zoogdieren	0-1km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	0-1km
Watervleermuis	Zoogdieren	0-1km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	1-5km
Rivierrombout	Insecten-Libellen	1-5km
Muurhagedis	Reptielen	1-5km
Bever	Zoogdieren	1-5km
Gewone grootoorvleermuis	zoogdieren	1-5km
Meervleermuis	Zoogdieren	1-5km
Noordse woelmuis	zoogdieren	1-5km
Rosse vleermuis	zoogdieren	1-5km

Tabel 3. Waargenomen habitatrichtlijn soorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 16-01-2018.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Vleermuizen

Het plangebied is vanwege het ontbreken van bebouwing ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Tevens is het plangebied voor boombewonende vleermuizen ongeschikt. De bomen in het plangebied zijn te klein, te jong, staan te onrustig en bevatten geen holtes of spleten. Geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn zodoende afwezig. Het plangebied vormt geen essentieel onderdeel van het functioneel leefgebied (vliegroute en foerageergebied) voor soorten als laatvlieger, gewone en ruige dwergvleermuis⁷. De woonwijk ten noorden en het flatgebouw ten oosten van het plangebied afstand herbergen potentieel geschikte verblijfplaatsen voor de genoemde vleermuissoorten.

5.3.2.2 Overige soorten

Aangezien het plangebied een braakliggend terrein betreft zijn veel soorten op voorhand uit te sluiten. Door de afwezigheid van water zijn amfibieën en de bever uit te sluiten in het plangebied. Oude muurtjes met wegkruipruimtes of anderzijds geschikte stenige structuren voor de muurhagedis ontbreken binnen het plangebied. Soort komt van nature bovendien enkel voor in Zuid-Limburg. Het voorkomen van deze soort in de omgeving van Rotterdam betreft hiernaast waarschijnlijk door de mens verspreide exemplaren. Het plangebied is ongeschikt voor vroedmeesterpad door de eentonige vegetatie, geringe structuurvariatie en niet vergraafbare bodem. Bovendien betreft dit waarschijnlijk

⁷ Bakker, G., C. Mostert, A. Van Meurs & M.A.J. Grutters. 2013. Inventarisatie vleermuizen Schiedam 2011-2012. Bureau Stadsnatuur & Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland. Rotterdam, Delft.

door de mens uitgezette of ontsnapte exemplaren die geen levensvatbare populatie vormen. Het voorkomen van gevlekte witsnuitlibel en rivierrombout binnen het plangebied valt uit te sluiten omdat geschikt habitat (voedselarme vennen en rivieren/ beken) ontbreekt.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is ongeschikt voor de aangegeven waargenomen habitatrichtlijn soorten, te zien in Tabel 3. In de omgeving van het plangebied bevinden zich echter wel potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. De werkzaamheden hebben hier echter geen (tijdelijke en/of blijvende) nadelige invloed op, omdat de verblijfplaatsen ruim buiten de effectsfeer van de geplande werkzaamheden vallen.

5.4 *Nationaal beschermde soorten*

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling ZH
Alpenwatersalamander	Amfibieën	0-1km	nee
Bruine kikker	Amfibieën	0-1km	ja
Gewone pad	Amfibieën	0-1km	ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0-1km	ja
Muurbloem	Vaatplanten	0-1km	nee
Boommarter	Zoogdieren	0-1km	nee
Bosmuis	Zoogdieren	0-1km	ja
Egel	Zoogdieren	0-1km	ja
Gewone zeehond	Zoogdieren	0-1km	nee
Haas	Zoogdieren	0-1km	ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	0-1km	ja
Konijn	Zoogdieren	0-1km	ja
Veldmuis	Zoogdieren	0-1km	ja
Vos	Zoogdieren	0-1km	ja
Bastaardkikker	Amfibieën	1-5km	ja
Meerkikker	Amfibieën	1-5km	ja
Blaasvaren	Vaatplanten	1-5km	nee
Bokkenorchis	Vaatplanten	1-5km	nee
Schubvaren	Vaatplanten	1-5km	nee
Smalle raai	Vaatplanten	1-5km	nee
Bunzing	Zoogdieren	1-5km	ja
Dwergmuis	Zoogdieren	1-5km	ja
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	1-5km	ja
Hermelijn	Zoogdieren	1-5km	ja
Ree	Zoogdieren	1-5km	ja
Steenmarter	Zoogdieren	1-5km	nee
Wezel	Zoogdieren	1-5km	ja

Tabel 4. Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 16-01-2018.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Vaatplanten

Het groen in het plangebied bestaat voornamelijk uit kort gemaaide vegetatie op een voedselrijke bodem. Enkel algemene kruiden zijn aangetroffen zoals smalle weegbree, paardenbloem en verschillende klaversoorten. Er bestaat hier geen potentie voor de bokkenorchis, dit is immers een soort van voedselarme, kalkrijke en humushoudende grond⁸. De waarneming uit de NDFF is afkomstig van een niet wild exemplaar uit Vlaarding⁷. Beschermde muurflora komt niet voor in het plangebied, omdat muren of rotsen afwezig zijn.

⁸ <https://www.verspreidingsatlas.nl/0627#>

5.4.2.2 *Grondgebonden zoogdieren*

Het plangebied is potentieel geschikt voor algemene soorten waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten muizen. Voor de haas, steen- en boommarter biedt het plangebied geen geschikt habitat. Tevens kan het voorkomen van kleine marterachtigen als wezel en hermelijn worden uitgesloten op basis van de geïsoleerde ligging ten opzichte van andere bekende populaties in combinatie met de eentonige vegetatie van het plangebied.

5.4.2.3 *Vissen, amfibieën en reptielen*

Aangezien in het plangebied geen open water aanwezig is, zijn soorten als alpen- en gewone watersalamander op voorhand uit te sluiten. Structuren die kunnen dienen als overwinteringsplek ontbreken eveneens. Er bestaat in het plangebied wel potentie voor provinciaal vrijgestelde soorten zoals de bruine kikker en gewone pad. Zij zullen het plangebied vnl. alleen diffuus passeren. Beschermde vissen en reptielen worden naast het ontbreken van geschikt habitat ook op basis van verspreiding niet verwacht.

5.4.2.4 *Insecten*

Het plangebied heeft geen betekenis voor nationaal beschermde insectensoorten. Ook in de omgeving van het plangebied zijn tot op een afstand van 10 km, volgens de NDFF-database, geen beschermde insectensoorten aanwezig.

5.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

In het plangebied bestaat geen potentie voor nationaal beschermde soorten waarvoor géén provinciale vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden. Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, egel en muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

6 Conclusies & Aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 Wet natuurbescherming

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op Natura 2000-gebieden. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

6.1.2 Verordening ruimte

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Belangrijke weidevogelgebieden. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

Aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in het plangebied is uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

6.2.1.2 *Vogels met niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt als voortplantingsplaats voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten. Voor deze soorten worden geen nadelige effecten als gevolg van de werkzaamheden verwacht en ook niet indien zij in de omgeving van het plangebied broeden. De tussenliggende afstand is in deze stadse context hiervoor te groot.

6.2.1.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is met het huidige beheer ongeschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Voor deze soorten worden geen nadelige effecten als gevolg van de werkzaamheden verwacht en ook niet indien zij in de omgeving van het plangebied broeden. De tussenliggende afstand is in deze stadse context hiervoor te groot.

6.2.2 **Soorten Habitatrichtlijn**

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen of als essentieel functioneel leefgebied van habitatrichtlijnsoorten. Negatieve effecten zijn uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming en het treffen van aanvullende maatregelen is niet nodig.

6.2.3 **Nationaal beschermde soorten**

In het plangebied bestaat geen potentie voor nationaal beschermde soorten waarvoor géén provinciale vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden. Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, egel en muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

6.3 *Aanbevelingen*

6.3.1 **Natuurinclusief bouwen**

Los van de onderzoeksresultaten, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van flora en fauna bij de toekomstige inrichting van het plangebied. Dit in het kader van de duurzame inrichtingsmaatregel: "inclusief inrichten voor flora en fauna". Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren. Bij dit specifieke plangebied kan gedacht worden aan het creëren van extra verblijfplaatsen voor huismus (inclusief functioneel leefgebied), gierzwaluw, slechtvalk en/of vleermuizen.

6.3.1.1 *Huisumus*

Voor de nieuwbouw kunnen neststenen worden geplaatst als nestmogelijkheid voor huismus. In het

algemeen lenen kopse blinde gevels zich goed voor het plaatsen van inbouwkasten (zie Afbeelding 5). Voor de neststenen geldt dat zij tussen de 3 en 6 meter hoogte geplaatst dienen te worden. Zonder functioneel groen hebben de nestplaatsen echter geen waarde voor de huismus, naast de nesten dient er dus ook functioneel groen aanwezig te zijn in de nabijheid van de bebouwing met de neststenen. Het sedumdak met kleine jeneverbesbomen zou hier in kunnen voorzien. Ook kan gedacht worden aan verticaal groen: gevels overgroeid met klimop, vuurdoorn of clematis. Het exacte aantal nesten en leefgebied dat aangebracht kan worden is afhankelijk van de omvang en ligging van de nieuwbouw en dient in afstemming met een ecooloog geoptimaliseerd te worden.

Afbeelding 5: Links: Inbouw neststenen voor de huismus type IB-MU-01 (www.vivarapro.com).

6.3.1.2 Gierzwaluw

In de nieuwbouw kunnen door middel van inbouwstenen nestplaatsen voor gierzwaluwen worden gecreëerd (zie Afbeelding 6). In het algemeen lenen kopse blinde gevels zich goed voor het plaatsen van inbouwkasten. Voor de neststenen geldt dat zij tussen de 3,5 en 10 meter hoogte geplaatst dienen te worden. Onder het nest en in de breedte, dient tenminste een 3 meter vrije aanvliegzone te zijn.

Afbeelding 6: Voorbeeld van een gierzwaluw inbouwsteen type IB-GZ-01 (www.vivarapro.com).

6.3.1.3 Slechtvalk

De geplande nieuwbouw biedt wegens de hoogte van ca. 50 meter en open omgeving mogelijkheden voor het plaatsen van een slechtvalknestkast. De aanschaf en plaatsing dient te worden begeleid door een ecooloog waardoor de grootste kans op succes wordt bereikt.

6.3.1.4 Vleermuizen

In de nieuwbouw kunnen voorzieningen voor vleermuizen worden gerealiseerd op verschillende manieren. Dit kan gedaan worden door in de gevels speciale inbouwstenen voor vleermuizen aan te brengen (zie afbeelding 7). In het algemeen lenen kopse blinde gevels zich goed voor het plaatsen van inbouwkasten. Voor vleermuizen dienen deze op minimaal 3 meter hoogte geplaatst te worden, zoveel mogelijk vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten bereik van predatoren. Bij voorkeur worden deze kasten geïntegreerd in het bouwplan opgenomen, op deze manier zijn zij zo goed mogelijk in te passen, ook vanuit architectonisch oogpunt. Een andere toepassing is het aanbrengen van vleermuiskasten aan de buitenzijde van de gevel. Een simpele maar voor dwergvleermuizen vaak effectieve kast is de "Swegler 1FF". Alternatief kan gedacht worden aan het geschikt maken van de luchtsponw voor vleermuizen door middel van open stootvoegen. De open stootvoegen dienen bij voorkeur minimaal 1,5 cm breed te zijn.

*Afbeelding 7: Links: Vleermuis inbouwkasten type Schwegler 1FR-kasten (www.waveka.nl).
Rechts: vleermuis inbouwkasten type IB VL 01 (www.vivarapro.com).*

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 Literatuur

Bakker, G., C. Mostert, A. Van Meurs & M.A.J. Grutters. 2013. Inventarisatie vleermuizen Schiedam 2011-2012. Bureau Stadsnatuur & Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland. Rotterdam, Delft.

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

7.2 Internet

Beschermde gebieden

- <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/bestemmingsplannen?tabFilter=INSTRUCTIE>
- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>
- <https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#rt:sid1=0&theme=n>
- <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>
- <https://www.verspreidingsatlas.nl/0627#>

Inbouw verblijfplaatsen voor vleermuis, huismus en gierzwaluw

- www.vivarapro.com
- www.waveka.nl

Nationale Databank Flora en Fauna

- <http://app.quickscanhulp.nl/>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Bebouwing aan de noordzijde van het plangebied

Flatgebouw gelegen aan de oostzijde van het plangebied

Afbeelding 8. Straat aan zuidzijde plangebied

Afbeelding 9. Flatgebouw westzijde plangebied